

توبه

www.ketab.ir

رضا رمضان‌گیلانی

سرشناسه	: رمضانی گیلانی، رضا، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: توبه/ارضا رمضانی گیلانی.
مشخصات نشر	: قم: صحیفه معرفت، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۸۷ ص.
شابک	: 978-600-5296-18-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: توبه (اسلام)
موضوع	: توبه (اسلام) -- جنبه‌های قرآنی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ کتاب/ BP۲۲۵/۹
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۳۶۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۰۳۰۳۱۶

توبه

- ◊ نویسنده: آیت الله رضا مغانی گیلانی
- ◊ ویراستار: محسن فاضل
- ◊ صفحه‌آرا: حسین مظفری
- ◊ ناشر: صحیفه معرفت
- ◊ نوبت چاپ: نخست، زمستان ۱۳۹۱
- ◊ قطع و تعداد صفحه: رقعی، ۸۷ صفحه
- ◊ شمارگان: ۳۰۰۰ جلد
- ◊ چاپ: نینوا قم ۷۳۲۵۰۱
- ◊ قیمت: ۳۰۰۰ تومان

مراکز پخش:

قم / صندوق پستی ۳۷۱۳۵/۱۶۷
 ۰۹۱۲۳۰۸۵۹۰۲ - ۰۹۱۲۲۵۳۵۹۷۷

فهرست مطالب

مقدمه ۹

بخش نخست: توبه

۱. چیستی توبه ۱۱
۲. توبه در قرآن ۱۳
۳. توبه در عرفان ۲۰
۴. فرق توبه و انابه ۲۲
۵. توبه نصوح و حقیقی ۲۴
۶. توبه لحظه مرگ ۲۶
۷. از چه چیزهایی باید توبه کرد؟ ۲۸
۸. به سوی چه کسی باید توبه کرد؟ ۳۱
۹. تائبان در قرآن ۳۲

بخش دوم: مراتب و انواع توبه

۱. مراتب و درجات توبه ۳۷

- ٤٠..... ٢. انواع توبه.....
- ٤٠..... ٢-١. توبه فردی.....
- ٤٠..... ٢-٢. توبه جمعی.....
- ٤٣..... ٣. توبه پیامبران.....
- ٤٧..... ٤. توبه و حق الناس.....
- ٤٨..... ٥. توبه و حق الله.....

بخش سوم: مبانی توبه

- ٤٩..... ١. چرا توبه.....
- ٥١..... ٢. واجب بودن توبه.....
- ٥٣..... ٣. فوری بودن توبه.....
- ٥٤..... ٤. مولوی یا ارشادی بودن توبه.....
- ٥٥..... ٥. آیا پذیرفتن توبه بر خدا واجب است؟.....
- ٥٧..... ٦. ریشه های درونی توبه.....
- ٥٨..... ٧. نشانه ها و ویژگی های توبه کاران.....

بخش چهارم: آثار و شرایط پذیرش توبه

- ٦١..... ١. آثار فردی توبه.....
- ٦١..... ١-١. تبدیل بدی ها به خوبی ها.....
- ٦٢..... ٢-١. پرده پوشی.....
- ٦٣..... ٣-١. آمرزش گناهان.....
- ٦٤..... ٤-١. افزایش رزق و روزی.....
- ٦٤..... ٥-١. رهایی از لعنت.....
- ٦٤..... ٦-١. بهره مندی از استغفار حاملان عرش الهی.....
- ٦٥..... ٢. آثار اجتماعی توبه.....

- ۲-۲. آمرزش همگانی و جلوگیری از عذاب الهی ۶۵
۳. آثار اخروی توبه ۶۶
- ۱-۳. داخل شدن به بهشت ۶۶
- ۲-۳. رستگاری ۶۷
۴. آفت‌های توبه ۶۷
۵. شرایط پذیرش و کمال توبه ۶۸
- ۱-۵. ادای حقوق الهی ۶۸
- ۲-۵. ادای حقوق مردم ۶۹

بخش پنجم: ایرادها و شبهه‌ها

۱. توبه کافران و مشرکان و منافقان ۷۱
۲. تبعیض‌پذیری توبه ۷۴
- ۱-۲. تبعیض‌ناپذیری ۷۴
- ۲-۲. تبعیض‌پذیری ۷۵
- کتابنامه ۸۱

مقدمه

اسم‌های گوناگون خداوند متعال مانند حی، علیم، رحمان، رحیم، سمیع، بصیر، کریم، حکیم و قیوم، بیانگر کمال ذاتی و فعلی آن حقیقت مطلق‌اند. در میان آنها به اسم‌هایی چون قَبول التوب، غافر الذنب، غفور، عَفُو و تَوَّاب بر می‌خوریم که به انسان، امرش و بخشایش الهی را نوید می‌دهند.

انسان باید توانایی‌های گوناگونی را که خدا در اختیار وی گذاشته، به درستی به کار ببرد و از همه نیروهای خویش در را خوب شدن و خوب ماندن و پاک‌زیستن بهره‌گیرد؛ اما گاهی زیاده‌روی یا کوتاهی در بهره‌مندی از این نیروها سبب لغزش و خطا و گنه‌کاری وی می‌شود؛ چه اینکه نیروی سبوت و غضب و حتی عقل انسان، اگر در راه اعتدال و میانه‌روی قرار نگیرد، پس می‌زشتی می‌زاید و سرگستگی و گمراهی به بار می‌آورد. با این همه، خدای متعال راه رشد و رستگاری را بر انسان نیسته و زمینه بازگشت و برون‌رفت از گمراهی و سرگستگی را برای وی فراهم ساخته‌است تا با این بازگشت، گوهر جان خود را بیابد و با محبوب خویش دگرپاره آشتی کند و از انس و همدمی و سخن‌گویی با او لذت ببرد.

توبه و بازگشت به سوی خدای آمرزنده و بخشاینده، همان چشمه زلال و پاکی است که آدمی در صورت خطا و اشتباه می‌تواند خود را در آن

شست‌وشو دهد و پاک سازد و زندگی سرشار از معنویت و محبت و عشق را
بار دیگر تجربه کند.

مفسران قرآن در کتاب‌های تفسیری، درباره آیات مربوط به توبه و بازگشت
به سوی خدا، بحث‌هایی گسترده آورده‌اند و در کتاب‌های اخلاقی و عرفانی
هم، به فراخور بحث به این موضوع پرداخته شده‌است؛ با این همه، به نظر
رسید بررسی مجموع آیات در این باره در یک کتاب جداگانه، بتواند روزنه‌ای
از معارف قرآنی را به روی ما بگشاید و بر دانش قرآنی ما بیفزاید؛ امید است
این اثر بتواند در راستای این هدف، تا اندازه‌ای موفق باشد.

از همه صاحب‌نظران می‌خواهم اگر در هنگام مطالعه به نکته اصلاحی یا
تکمیلی برخوردند، بر بنده منت نهند و از راه نشانی «انتشارات صحیفه
معرفت»، مرا از نظرات ارزشمند خویش بهره‌مند سازند تا در چاپ‌های بعدی
استفاده شود.

در پایان باید استه است از همه عزیزان «مؤسسه دین و اخلاق» و «انتشارات
صحیفه معرفت» که زحمه چاپ این اثر را فراهم آوردند، سپاس‌گزاری و
قدردانی کنم.

رضا رضانی گیلانی

آلمان، هامبورگ

دوشنبه، ۱۵ آبان ۱۳۹۱ شمسی

۱۰ دی‌حجّه ۱۴۳۳ قمری

۵ فروردین ۲۰۱۲ میلادی